

déka nem is volt a cikknek. Ezzel a kérdéssel foglalkozó észrevételek azonban arra is rámutattak, hogy a gyengén működő, képzetlen dolgozókból álló járási könyvtárak élére került egyes vezetők hallatlan erőfeszítést tesznek könyvtáruk felemelésére. Ezekben a könyvtárakban meg az a baj, hogy a vezető sokszor a részfeladatok túlnyomó részét is maga látja el s az is előfordul, hogy erőfeszítéseit munkatársainak részvétlensége kíséri.

Helyt kell adnunk azon könyvtárvezetők véleményének, akik a cikknek a vezető munkájának leszűkítésére, tehát csak a vezetésre korlátozódó elfoglaltságát a járási könyvtárak életében még mindig megmutatkozó túlsok adminisztratív munkában (felesleges értekezletek, a járási tanácsok részéről történő nem könyvtári jellegű igénybevétel stb.) látják. Noha a javulás, egyes megyei könyvtárak ma is arról panaszkodnak, hogy a járási tanácsok nem mindig a legmegfelelőbb embereket állítják be a járási könyvtárakba. Egyik járási tanács pl. a megyei tanács népművelési osztálynak tiltakozása ellenére egy labdarú-

gót nevezett ki kölcsönző könyvtárosnak. Nincs szándékunk a könyvtárosokat távoltartani a labdarúgástól! Azonban labdarúgó könyvtáros csak akkor kívánatos, ha az irodalmat is legalább úgy tudja „kezelni” s legalább úgy szereti, mint a labdát.

Végezetül meg kell említeni több járási könyvtárvezető beszámolóját arról, hogy a járási népművelési csoport irányító tevékenysége az utóbbi időben megerősödött s a járási könyvtár munkáját hasznosan irányítja. Pl. a sátorlajújhelyi járás könyvtárának munkatervére beépült a járási népművelési csoport munkatervébe, a könyvtári előadói és a járási előadók tervezetbe illeszkednek s a járási népművelési csoportvezető valóban irányítja a könyvtár munkáját anélkül, hogy a megyei könyvtár szakmai irányító tevékenysége csorbát szenvedne.

Bár a cikkben felvetett kérdések s ezek visszhangja segítséget adott a járási könyvtáraink munkájának megjavításához, a sokrétű és nehéz kérdés megnyugtató megoldása csak a Népművelési Minisztérium, a tanácsok, a megyei és a járási könyvtárak közös erőfeszítésével lehetséges.

Tanácsok a könyvtárakért

A „gyógyíthatatlan betegségek” között, melyektől a könyvtári élet éveken keresztül szenvedett, a tanácsok segítő-készségének hiányát általában legelől szokták emlegetni — amint ezt Lipták Pál Kossuth-díjas könyvtáros fejtegeti hozzánk intézett levelében: „Mindaddig csak elvtérve, s elvi síkon éreztünk támogatást. A kapcsolat azonban sokszor tisztán abban merült ki, hogy harcoltunk a helyiségeinkért, mert a tanács másnak adta, küzdöttünk a képzettségi rendelet tekintélyéért, mert a tanács nem vette figyelembe. Ma is vannak ilyen problémáink. Nem is régen költöztette ki helyiségéből a dévaványai tanács az önálló népkönyvtárat... Mégis azt mondhatjuk, hogy ezen a téren is nagy lépést tettünk előre. A múlt évben jelentős anyagi támogatásban részesítettek bennünket a helyi tanácsok: A Megyei Tanács VB. 20 000 Ft-ot, Békéscsaba Városi Tanács VB. 10 000 Ft-ot, Mezőhegyes K. T. 10 000 Ft-ot, Medgyesegyháza K. T. 7 500 Ft-ot, Békés K. T. 7 000 Ft-ot, Szeghalom K. T. 2 600 Ft-ot, Szarvas K. T. 1 300 Ft-ot, Füzesgyarmat K. T. 1 000 Ft-ot adott, ez összesen 59 400 Ft. Ez az összeg több annál, mint amennyi az egész me-

gye népkönyvtári ellátására jutott 1955-ben (40 000 Ft).“

Békés megye példája nem egyedülálló. Az elmúlt év döntő fordulatot hozott a tanácsok és a könyvtárak viszonyában, majd minden megyében. A felszabadulási verseny, a könyvgyűjtő hónapok eredményei, a könyvtárak segítségével a mezőgazdaságnak, mind világosabbá tették a könyvtár jelentőségét a tanácsok előtt, amelyek egyre inkább sajátjuknak érzik a könyvtárakat, és büszkék is rájuk. Új fordulat, hogy a legtöbb városban a városi tanács érdeklődése felébredt a területén működő könyvtár iránt, s ma már nem ritka jelenség, hogy a városban lévő megyei, járási könyvtárakat is támogatják. Legutóbb a győri városi tanács adott 50 000 forintot a könyvtár új épületbe költözéséhez, az új épületet a város egyik legszebb pontján, a városi és a megyei tanács közös erőfeszítése nyomán sikerült a könyvtárnak megszereznie. Győr megyében jelentősebb támogatást adott még a csornai járási tanács (5000 Ft), Rábacsanak község (2000 Ft). Lövő helyiséggel és szekrényekkel, Kapuvár, Ravasz, Tét, Györság, Györszentiván, Gönyű, Bónyretálap. Koroncs felszerelési tárgyakkal és

kisebb beszerzésekkel segítették a könyvtárakat.

A Szolnok megyei tanács határozatot hozott, hogy a megye minden 1000 holdnál nagyobb földterülettel rendelkező termelősövetkezetében könyvtárat kell létesíteni. Erre a célra 40 000 forintot adott, amelyből 46 termelősövetkezetben vetették meg a könyvtár alapját, rövid időn belül hat tsz-ben létesítenek még könyvtárat. A törökszentmiklósi járás tanácsa 1400 forintot, a községek közül Fegyvernek 5000 forintot, Tiszabő 3000 forintot, Tiszapüspöki 1000 forintot, Örményes 2000 forintot, Kétpó 1000 forintot, Tiszatenyő 1500 forintot adott könyvtárának. A pénzbeli segítségen kívül Fegyvernek, Tiszapüspöki és Tiszabő különböző felszerelési tárgyakkal és természetbeni juttatásokkal, — 4300 forint értékben — támogatta könyvtárát. A kúnszentmártoni járási tanács 1380 forintot, 67 könyvet és 1500 forint értékű, polckészítésre alkalmas faanyagot adott, a járás területén lévő Csépa község pedig 1000 forintért könyvet vásárolt. A jászberényi járásban Alattján 400, Pusztamonostor 1300, Jászdósa 950 forintnyi felszerelési tárggyal, Jászárokszállás 1000 forinttal segítette könyvtárát. A tiszafüredi járásban eddig még csak a tiszaoärsi tanács juttatott (2000 forintot) pénzbeli segítséget könyvtárának. A karacagi városi tanács a községfejlesztési alpból 1955-ben 15 850 forintot, Kisújszállás 2480 forintot adott könyvtárának. Ha a Szolnok megyei tanácsok segítségét összegezzük, 90 000 forintra tehető a könyvtáraknak a költségvetésen kívül juttatott segítség értéke.

Somogy megyében a megyei tanács a

20 000 forintos könyvvásárlási összegzen kívül még egy raktárhelyiséget és korszerű feldolgozó szobát építtetett a könyvtárhoz, 63 000 forint értékben. A városi tanács 15 000 forintot adott a megyei könyvtár kaposvári fiókhálózatának a bővítésére. A járási tanácsok közül a kaposvári 12 000, a siófoki 6000, a tabi 5000, a marcali 4000, a nagyatádi 2000 forintot folyósított a termelősövetkezeti könyvtárak könyvanyagának fejlesztésére. A községi könyvtárak közül Bodrog 300, Somogyaszaló 3000, Csurgó 2800, Kazsok 500, Büssü 21 000 (új könyvtárhelyiség), Fonó 500, Gölle 1600 (ezenkívül felszerelési tárgyak), Nagybagom 10 000 (könyvtáratalakítás) forintot kapott a tanácstól. A siófoki községi tanács 2000 forintot adott az ottani járási könyvtárnak. Fonó, Kaposhomok, Kaposkeresztúr, Ede községek tanácsa felszerelési tárgyakkal támogatta könyvtárait.

Hajdu megyében a Megyei Könyvtár fenntállása óta először kapott támogatást (30 000 forintot) a városi tanácstól. A megyei tanács 6000 forintot adott arra a célra, hogy a József Attila olvasószolgálatom könyveit beszerezzék a népkönyvtárak részére. A hajduszoboszlói városi könyvtár annyi támogatást kapott a városi tanácstól, amennyi egész költségvetési kerete. A hajdunánási városi könyvtár 11 000 forintot kapott a tanácstól. A községi tanácsok közül Báránd 3000 forint, Földes 800 forint, Tetétlen 300 forint segítséget; Hosszupályi felszerelési tárgyakat, a községi tanácsok nagyrésze pedig rendezvények bevételét adta könyvtárainak. A debreceni járási tanács öt népkönyvtárat látott el könyvszekerénnel. (Folytatjuk.)

„Kalauz a Német Demokratikus Köztársaság tudományos könyvkészletéhez“ címmel könyv jelent meg az NDK-ban (Kunze, Horst. Wege zum wissenschaftlichen Buch. 2. erw. Aufl. Berlin 1955, Akademie. Verlag. 39. l.).

A NDK OLVASÓI részére készült, de könyvtáraink és kutatóink is — amennyiben könyvtárközi kölcsönzés útján igénybe veszik a baráti köztársaság könyvtáraiban fellelhető könyvanyagot — hasznos útmutatásokat meríthetnek belőle. Arra felel ez az ügyes kis füzet Kunze professzornak; milyen az összetétele a német általános jellegű tudományos könyvtárak és szakkönyvtárak állományának és katalógusokban, bibliográfiákban hogyan tették ezt hozzáférhetővé. A nagy általános gyűjtőkörű könyvtárak Németországban már az első világháború után megállapodtak egymás között a

szerményezés területét tekintében; Németország kettéválása újból szükségessé tette ezt. A gyűjtőterületek felosztása meg is történt, de világos, hogy eredményei csak évek múltával mutatkoznak. A könyveske az újjászervezés során kialakított új rend tükörképe. Főhelyet foglal el benne a két vezető nagykönyvtár, a Berliner Staatsbibliothek és a lipcsei Deutsche Bücherei tevékenységének ismertetése. A gyűjtőkör, a feltárás, a bibliográfiai kiadványok adatait megkapjuk a NDK valamennyi egyetemi és jelentősebb szakkönyvtáráról is. (K. B.)

A nagybajomi (Somogy megye) kultúrcsoport előadta Kisfaludy Kérők című vigjátékát. Az előadás 1250 forintnyi tiszta jövedelmét a községi könyvtár könyvállományának bővítésére fordítják. (K. B.)

Vége ért az Országos Műszaki Könyvtár négyhónapos műszaki könyvtáros szaktanfolyama. A január 30-tól február 22-ig megtartott vizsgákon közel 150 műszaki könyvtáros vizsgázott. (O. M. K.)

Ifjúsági fejtörőt rendezett január 10-én a Közlekedési Szakszervezet Petőfi kultúrotthona az általános iskolások szűnidei foglalkoztatása érdekében. Több, mint 80 gyerek vett részt a versenyben, a legjobbak között sok ajándékot osztottak szét. A kísérlet azzal a tanulsággal járt, hogy a jövőben rendezendő hasonló versenyeken jobban kell ügyelni a résztvevők korecsoportok szerinti szétválogatására és arra, hogy a feltett kérdések összefüggésben legyenek az olvasásra ajánlott könyvekkel. (Verczkey Gy.-né.)